

Seat No. : _____

AI2-102
April-2016
B.A., Sem.-IV
CC-211 : Sanskrit

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) હર્ષવર્ધનનાં જીવન અને સમય વિશે ચર્ચા કરો. 10
Discuss the life and period of Harshvardhana.
અથવા/OR
મદનમહોત્સવપ્રસંગ: વિશે નોંધ લખો.
Write a note on the મદનમહોત્સવપ્રસંગ: ।
- (B) નીચેનામાંથી ગમે તે એક શ્લોકનો અનુવાદ કરો : 4
Translate any **one** of the following verses :
(1) શ્રી હર્ષો નિપુણઃ કવિઃ પરિષદપ્યેષા ગુણગ્રાહિણી
લોકે હારિ ચ વત્સરાજચરિતં નાટ્યે ચ દક્ષા વયમ્ ।
વસ્ત્વેકૈકમપીહ વાઙ્ચિત્તફલપ્રાપ્તેઃ પદં કિં પુન-
ર્મદ્ભાગ્યોપચયાદયં સમુદિતઃ સર્વો ગુણાનાં ગણઃ ॥
(2) અસ્તાપાસ્તસમસ્તભાસિ નભસઃ પારં પ્રયાતે રવા-
વાસ્થાનીં સમયે સમં નૃપજનઃ સાયન્તને સમ્પતન્ ।
સમ્પ્રત્યેષ સરોરુહદ્યુતિમુષઃ પાદાંસ્તવાસેવિતું
પ્રીત્યુત્કર્ષકૃતો દૃશામુદયનસ્યેન્દોરિવોદ્વીક્ષતે ॥
2. (A) નીચેનામાંથી ગમે તે બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : 8
Write short notes on any **two** of the following :
(1) નવમાલિકાદોહદ-પ્રસંગઃ ।
(2) ચિત્રફલકપ્રસંગઃ ।
(3) વેશપરિવર્તનદૃશ્યમ્ ।
(4) સાગરિકા નું પાત્ર – Character of સાગરિકા.

(B) नीचेनाभांथी कोर्षपशु भे वाक्यो ससंदर्भ सभशवो : 6

Explain the sentences with reference to the context : (any two)

- (1) अनन्यसदृशः प्रभावो मन्ये देवतायाः ।
- (2) यादृशस्त्वया कामदेव आलेखितस्तादृशी मया रतिरालिखिता ।
- (3) तपति प्रावृषि नितरामभ्यर्णजलागमो दिवसः ।
- (4) हताश ! अनुभव तावदात्मनो दुर्नयस्य फलम् ।

3. (A) ऐन्द्रजालिकप्रसङ्गः – नुं नाटकीय महत्त्व जशावो. 10

Write the dramatical importance of ऐन्द्रजालिकप्रसङ्गः ।

अथवा/OR

उदयननुं पात्रालेखन करो.

Delineate the character of उदयनः ।

(B) नीचेनाभांथी गभे ते अेक श्लोकनो अनुवाद करो : 4

Translate any **one** of the following verses :

- (1) विरम विरम वहने मुञ्च धूमानुबन्धं
प्रकटयसि किमुच्चैरर्चिषां चक्रवालम् ।
विरह हुतभुजाऽहं यो न दग्धः प्रियायाः
प्रलयदहनभासा तस्य किं त्वं करोषि ॥
- (2) देव्या मद्रचनाद्यदाऽभ्युपगतः पत्युर्वियोगस्तदा
सो देवस्य कलत्रसंघटनया दुःखं मया स्थापिता ।
तस्याः प्रीतिमयं करिष्यति जगत्स्वामित्वलाभः प्रभोः
सत्यं दर्शयितुं तथापि वदनं शक्नोमि नो लज्जया ॥

4. नागानन्दम् नी कथानो टूंकसार आपो. 14

Give the summery of story of नागानन्दम् ।

अथवा/OR

उर्षवर्धननुं नाट्यकार तरीके मूल्यांकन करो.

Evaluate Harshvardhana as a dramatist.

5. (A) નીચેનામાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને ખાલી જગ્યા પૂરો :

8

Fill in the blanks with choosing appropriate option of the following :

- (1) _____ તામ્રપત્રમાં હર્ષવર્ધન વિશેની માહિતી છે.
(a) ત્રિવેન્દ્રમ્ (b) મધુબન
(c) સાંચોર (d) નેપાલી
- (2) રત્નાવલીની નાન્દીના દ્વિતીય શ્લોકમાં _____ ની સ્તુતિ છે.
(a) સરસ્વતી (b) લક્ષ્મી
(c) વિષ્ણુ (d) પાર્વતી
- (3) રત્નાવલીના બીજા અંકનું નામ _____ છે.
(a) કદલી ગૃહ (b) મદનમહોત્સવ
(c) સંકેતક (d) ઐન્દ્રમલિક
- (4) રત્નાવલીના વિદૂષકનું નામ _____ છે.
(a) માણવક (b) માઢવ્ય
(c) વસન્તક (d) આર્યક
- (5) _____ મેનાને પિંજરામાંથી ઉડાડી મૂકે છે.
(a) સુસંગતા (b) વાનર
(c) વિદૂષક (d) વાસવદત્તા
- (6) રુમણવાને યુદ્ધમાં _____ નો વધ કર્યો હતો.
(a) જયવર્મા (b) વિજયવર્મા
(c) મગધરાજ (d) કૌસલરાજ
- (7) _____ ગામમાં વાસવદત્તા બળી હોવાની અફવા ફેલાઈ હતી.
(a) દારાવતી (b) ચંપાવતી
(c) લાવાણક (d) બ્રહ્મપુર
- (8) પ્રિયદર્શિકા નું અપરનામ _____ છે.
(a) રત્નાવલી (b) વાસવદત્તા
(c) માલવિકા (d) આરણ્યકા

(B) જોડકાં જોડો :

6

Match the following columns :

(1) પ્રેમદૂતી	(a) કામદેવ:
(2) રત્નાવલી	(b) ભ્રમરબાધા
(3) વાસવદત્તા	(c) સિંહલેશ્વરકન્યા
(4) અશોકવૃક્ષતલે	(d) મન્ત્રપ્રયોગ:
(5) નવમાલિકા	(e) સારિકા
(6) પ્રિયદર્શિકા	(f) દેવીનામ
-